

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Els italians segueixen participant al món que són ells els que bombardegen a Espanya.
¡Mr. Chamberlain no ho sent!

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dimecres 29 juny 1938 — NUM. 599

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

El dret de la nostra llengua

Aquests darrers dies els periòdics catalans han fet remarcar d'una manera indirecta, però prou clara perquè arribés al fons de les consciències de tots els antifeixistes, uns incidents lingüístics que entre nosaltres ja fa dies vénen succeint-se i que cal acudir a tot el seny i la comprensió dels homes veritablement democràtics, perquè aquests senzills incidents no agafin unes proporcions que ens portin a una situació de rivantor, de la qual en sortiríem tots perjudicats.

Es de tenir en compte, el fet de què, mentre en aquests darrers dies, tota la nostra premsa i àdhuc la facciosa i la italiana coincideix en remarcar l'esforç de Catalunya en la guerra contra el feixisme, que no és altra cosa que la continuïtat dels seus principis històrics de llibertat i democràcia, per altra banda sorgelxen aquests petits incidents lingüístics que no són res més que reminiscències de temps passats, que ja creiem haver superat per sempre.

Perquè, cal dir i recordar, que els pobles ibèrics «oficialment» antifeixistes, avui dia, estan sota la bandera tricolor de la República democràtica i això implica, una sèrie de drets i de deures que cal acceptar sense regateigs de cap mena per tots els ciutadans siguin del lloc que siguin.

«Sota la segona República espanyola—escriu en un d'aquests diaris que hem esmentat un gran periodista—els drets de la llengua catalana, que són drets naturals com els de totes les llengües vernacles, han tingut un alxamplament legal. Això és innegable i cap català no ho nega. De totes maneres, quan una cosa deriva del propi dret, el reconeixement parcial d'aquella no obliga a renunciar al reconeixement de la part restant.

Els catalans—continua l'articulista de referència—no hem arribat encara a assolir per al nostre idioma el nivell general de drets que tenen en el món les llengües vernacles de cultura, àdhuc aquelles que són parlades per menys gent que la llengua catalana i que no ostenten la gloriosa tradició d'aquesta. L'aplicació dels criteris liberals i europeus al nostre cas, porta a augmentar, i no pas a restringir els drets de la llengua catalana damunt el propi territori nacional.

Als països europeus—acaba l'articulista esmentat—on existeixen diverses llengües juxtaposades o superposades, cadascuna té reconeguts un conjunt de drets que superen els que posseeix legalment la llengua catalana. Al costat dels drets de la llengua sueca de Finlàndia, de les llengües no fixes de Txecoslovàquia i de la llengua flamenca de Bèlgica, resten força enrera els drets que la Constitució de la República i l'Estatut de l'Autonomia reconeixen a la llengua de Catalunya.»

Si la República democràtica reconeix uns drets a la nostra llengua, perquè alguns dels seus funcionaris, alguns, cal dir ho, refugiats, s'entesten en negar los hi, al mateix temps que no s'estan d'afegir hi frases de mal gust i despectives per a les coses que a nosaltres, catalans ens són més cares?

Si una qualitat hem de reconèixer dels feixistes, és la sinceritat, amb què quan parlen de nosaltres, no s'amaguen de dir, que per a ells, l'autonomia de Catalunya no existeix i que sota il·lur penjada de tuf d'estable, tindríem de parlar «en cristià».

Per què, doncs, hi han antifeixistes que volen actuar feixísticament quant al nostre fet nacional?

B.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'Interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Al Poble de Mataró

La Junta Administrativa dels Menjadors Populars d'aquesta Ciutat, en representació de les dues Centrals Sindicals C. N. T. i U. G. T., s'adreça a tots els treballadors per a què en els primers dies d'aquesta setmana, de sis a vuit, es vagin a inscriure als seus respectius Sindicats, tan els que no tinguin mitjans de vida, per a poder examinar dites Juntes les seves situacions econòmiques i puguin anar a menjar gratuïtament als esmentats Menjadors, com tota persona que pertanyi a les Sindicals i vulgui anar a menjar pagant, pot apuntar-se durant els dies de la setmana en el Sindicat, on se'ls donaran totes les dades necessàries.

El President
Felip Ramos

Itàlia fa marxa enrera

Després d'unes entrevistes que Mussolini celebrà ahir amb els seus consellers militars sobre el problema espanyol, als centres polítics i diplomàtics italians es parla més seriosament de l'eventualitat d'una retirada dels combatents italians que es troben a Espanya, a la rereguarda del front, i àdhuc d'una repatriació d'un contingent de «legionaris», sense esperar l'execució del pla de retirada general de què s'ocupa encara el Comitè de Londres.

A Roma es considera que en les actuals circumstàncies, els rebels poden renunciar a l'ajut de les unitats italianes de línia, mentre no els manqui l'ajut de l'anomenada «aviació legionària».

Per tant, Itàlia, en el seu desig de veure entrar en vigor, el més ràpidament possible, l'acord italo-britànic, s'inclina a fer concessions en allò que es refereix a la retirada de combatents estrangers.

Les reaccions de l'opinió pública davant els bombardeigs de les ciutats obertes no deixaran indiferents indubtablement els elements dirigents feixistes, els quals veuen en l'estabilitat del Gabinet Chamberlain la garantia d'una més sòlida reconciliació anglo-italiana.

Sobre el particular, la diplomàcia italiana no sembla, almenys exteriorment, descontenta de l'evolució dels esdeveniments operada en el transcurs dels darrers dies al voltant del problema espanyol.

Amb tot, la valenta actitud adoptada pel Govern espanyol ha causat a Roma veritable emoció, la qual s'ha tractat de desvirtuar amb una intriga diplomàtica encaminada a distreure l'atenció de l'estranger concentrada fins el moment en els bombardeigs aèris registrats en algunes espanyoles.

Per últim, Roma ha pensat que el millor sistema per a evitar accions que tem, és fer marxa enrera.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA - XERES

Dipositori: MARTI FITÉ - MATARÓ

JOVÉ I GUARDIOLA — XERES

CONYAC JOVÉ I GUARDIOLA

CONYAC SIR GUILLAUME

CONYAC GRAN PARRAL

CONYAC VIVES

Confiteria BARBOSA - Mataró

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Us afirmava dies enrera, que la mainada del meu temps tenia inventiva industrial, favorescuda per la manca de joguines i per tal de tenir-ne no tenia altre remei que fabricar-les. Recordarem les joguines que contribuïen a despertar-nos l'afició industrial, i avui recordarem les joguines compostes de paper i que mitjançant la nostra manya el transformàvem en joguines.

Amb un tull de paper fèiem un ballet de general amb «plumeto» i tot. També ens tapàvem la cara a manera de careta de carnestoltes i ens desfigüràvem la cara mullant dos trossos de paper i enganxant-los a les parpelles, tot tancant i obrint els ulls per tal de fer riure. Hi havia moltes que tenia una traça notable en agafar mosques i després d'enganxar-li un papetet a la cua, les deixava anar amb la satisfacció dels escolars i amb la tableta del senyor mestre. També ens servia de distracció la confecció de paidals de paper, vaixells amb cambra, caretel·les, els quatre sabaters, la llagosta, el faluxo, l'àliga, la tartana, la taula; total dotzenes de joguines de la nostra fabricació, sense que els nostres pares tinguessin de despendre cap dinet.

No teníem temps d'aburrir nos per manca de joguines.

Quan arribava el fort de l'estiu la mainada era la més indicada per a preparar els ornats de paper que tenien de lluit els carrers que es permetien el luxe de fer una serenata.

La mainada del carrer de Barcelona i de la Pescatería, era la que fabricava la cadena que tenia d'ornar el carrer.

Si disposàvem de sis quartos anàvem a cal Abadal a comprar paper de colors, i si no teníem quartos de manàvem trossos de paper i els tallàvem per a fer cadena. L'ataconador del carrer, que tenia una botiga petita coneguda pel rebost, ens donava pastetes que guardava dintre d'una mitja clofolla de coco, i ens servien per a enganxar cadena.

La cadena destinada al salomon era més seleccionada, tan pels colors com per la perfecció en la manipulació.

Havíem inventat la manera de jugar, de fer nos industrioses, i de viure alegrets i sense quartos.

P. C.

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 28, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 763.

Els números premiats amb tres pessetes són: 063, 163, 263, 363, 463, 563, 663, 863, 963.

Per 50 cèntims poseu fer un bon obsequi, amb

ILUMINOS

postre matoroal

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PABWIS SERIA BAYET.**

AJUNTAMENT DE MATARÓ. — Anunci. — Davant de les actuals circumstàncies que imposen severes restriccions en la distribució de gasolina, i complimentant el dispost per la Superintendència, aquesta Alcaldia posa a coneixement de tots els propietaris com usuaris de vehicles de tracció mecànica (Turisme, Camions i Motocicletes) l'obligació que tenen de presentar-se en aquesta Secretaria municipal dintre l'improrrogable termini de 48 hores, per la deguda inscripció de llurs vehicles, en el ben entès que de no fer ho perdran tot dret a circular i per tant sense efecte la documentació lliurada fins a la data.

Mataró 29 de juny de 1938. — L'Alcalde, *Ramon Molist.*

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: **MARTÍ PITÉ — MATARÓ**

RECAPTACIÓ DE CONTRIBUCIONS. — D'acord amb allò que disposa l'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Economia de la República, durant el mes de juliol prop vinent es cobraran en període voluntari, la Patent Nacional de Circulació d'Automòbils corresponent al tercer trimestre del 1938. El dia 31 de juliol s'acabarà el cobrament voluntari i aquest quedarà suspès els dies 1 al 10 d'agost següent. Les patents no satisfetes incorreran en el recàrrec del 20 per 100 el qual serà reduït al 10 per 100 si el pagament és efectuat durant els dies de l'11 al 20 d'agost esmentat.

Els contribuents que estan obligats a proveir-se de l'esmentada Patent Nacional hauran d'efectuar ho en aquesta Oficina de Recaptació situada al carrer de M. Bakunin n.º 12 d'aquesta ciutat.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Diumenges, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARO

HOMENATGE A LA 43 DIVISIÓ. — La Joventut Socialista Unificada volguent reïre homenatge a l'heroica 43 divisió, celebrarà un gran ball, on hi prendran part un company de la J. S. U. C., una companya del Comitè Executiu i un soldat de l'heroica 43 divisió.

Es celebrarà a la terrassa del local d'Unió de Cooperatives el dissabte a les sis de la tarda, i estem segurs que el poble de Mataró sabrà com sem-

pre, respondre amb llur entusiasme assistint a l'acte d'homenatge a una divisió tan heroica com la 43.

No deixeu d'assistir hi, els valents de la 43 s'ho mereixen tot.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: **MARTÍ PITÉ — MATARÓ**

Avis important

Advertim als nostres comunicants que si volen veure llurs notes publicades el mateix dia, cal que ens les trametin abans de les 4 de la tarda. Només així els podrem complaure, com és el nostre desig, mentre no ens privi de fer-ho l'extensió del comunicat.

Cal tenir present que les notes han d'ésser escrites amb tinta i per una sola cara del paper.

IMPREMTA MINERVA — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — A l'Alt Pirineu la nostra línia ha estat rectificadament a avantguarda amb l'ocupació dels pics de Ventolao i de la Mariola, al nord de Campirno.

FRONT DE LLEVANT. — Després d'aferrissats combats, les forces invasores, fortament ajudades per la seva aviació, aconseguiren ocupar a la zona de Ribesalbes les posicions d'Urtola i vèrtex Valderan, havent contingut les tropes espanyoles els seus intents d'infiltració cap a Peñas Aragonesas.

Al sector de la Puebla de Valverde les forces lleials conquistaren brillantment la cota 1304 de la Muela.

FRONT D'EXTREMADURA. Aquesta matinalada l'enemic ha atacat intensament, durant més de tres hores, les nostres posicions de Loma Intermedia i Puerto de Castuera, del sector de Los Blázquez, però ha estat totalment rebutjat, després de sofrir moltes baixes.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

Els bombardeigs de l'aviació Italo-germana registrats en el comunicat d'ahir sobre els ports de València i Alacant, ocasionaren, ultra l'incendi dels dos mercants anglesos, greus avaries als vaixells de la mateixa nacionalitat «Bremen» i «Galhead».

Aquest migdia quatre trimotors «Junker» han llançat vint bombes als voltants de Barcelona, havent causat algunes víctimes.

La Justícia de la República

El Tribunal Permanent de Guàrdia, en una causa per alta traïció ha condemnat a Pere i Maria Riera i Miracle Casanovas a la pena de sis anys i un dia d'internament en un camp de treball.

Per acaparament ha condemnat a Joan Milagro al pagament d'una penya de 5.000 pessetes.

En una altra causa per altra traïció han estat absolts set processats; a un dels processats, però, se li ha posat una penya de 5.000 pessetes per acaparament. — Fabra.

Accident

En la cruïlla dels carrers d'Urgell i París un camió ha envestit un turisme. Dels ocupants han resultat ferits els quatre ocupants del cotxe; un greu i els altres tres de pronòstic reservat. — Fabra.

Notes de la Generalitat

De retorn de París s'ha possessionat novament del seu càrrec el subsecretari de la Presidència senyor Martí Rauret.

Aquest ha dit als periodistes que el President no havia rebut cap visita i que no tenia cap notícia per a comunicar. — Fabra.

Visites

El ministre d'Estat, senyor Alvarez del Vayo, ha rebut les visites dels ambaixadors de França i Mèxic. — Fabra.

Notes de l'Ajuntament

L'alcalde de Barcelona, senyor Hilarí Salvador, ha rebut aquest matí la visita de l'alcalde de València, senyor Torra. — Fabra.

Estranger

Inundacions al Japó

TOKIO. — Després de quatre hores de pluja torrencial, el riu Hedogawa que travessa la ciutat ha sortit de mare, han quedat completament inundades 9.000 cases. — Fabra.

L'espionatge als Estats Units

WASHINGTON. — Lamard Hardy, advocat general federal, sortirà cap a Europa amb el «Normandie» per tal de posar en clar alguns extrems del gran afer d'espionatge que tant apassiona actualment al poble americà.

Preguntat Lamard Hardy si hi havia derivacions de l'afer a França, ha contestat negativament. Tampoc ha volgut declarar si l'enquesta seria dirigida cap Alemanya o altres països. — Fabra.

L'entrevista Perth-Ciano

LONDRES. — El corresponent de l'Agència Reuter a Roma comunica a la seva Agència que en els cercles, encara que no oficials però sí dignes de tot crèdit de Roma s'assegura que l'objecte de la darrera entrevista celebrada entre l'ambaixador anglès i Ciano ha tingut per objecte donar compte d'un missatge de Chamberlain a Mussolini, en el qual es demana que faci valer tota la seva influència damunt Franco, per tal que acabi les agressions als vaixells anglesos, ja que cada nova agressió a un mercader anglès fa més difícil la ja prou apurada situació del govern anglès. — Fabra.

El pressupost de guerra dels Estats Units

WASHINGTON. — En unes manifestacions que ha fet el president Roosevelt als periodistes ha dit que els EE. UU. contràriament al que fan altres potències, no volen combatre l'atur forçós per mitjà d'un rearmament en massa.

El nou pressupost de guerra—ha afegit Roosevelt—amb tots els augmentos representarà solament un quinze o setze per cent de les despeses generals del país, mentre que en alguns Estats les despeses per guerra assoleixen el 45 per cent de les despeses totals. — Fabra.

Vaixell rus apressat pels japonesos

MOSCU. — L'Agència Tass comunica que un vaixell frigorífic rus que havia encallat a l'estret de Laperús ha estat apressat pels japonesos i detinguda la tripulació. El procedir dels japonesos representa la violació dels tractats que estableixen la llibre navegació per l'estret de Laperús. — Fabra.

Maniobres a la frontera de Mèxic

WASHINGTON. — Be el proper mes d'agost es celebraran a la ratlla de Mèxic les més grans maniobres que mai han tingut lloc als EE. UU. Hi prendran part 66.000 homes i hi cooperaran amb les tropes regulars soldats i oficials de les reserves.

Els llocs de concentració serà San Antonio i El Paso. — Fabra.

La política txecoslovaca

PRAGA. — Després de les explicacions del ministre Franke i dels dos diputats que en representació del Partit Social Nacionalista Txecoslovac, el Partit ha acordat no acceptar altra solució al problema de les minories nacionals que la que no perjudiqui la seguretat de l'Estat i la unitat de la República. També ha acordat protestar de l'antipatriòtica actuació del partit populista eslovac. — Fabra.

Casa Caldas

COMPRA-VENDA de finques rústiques i urbanes. Es comprarien diverses finques en el terme municipal de Mataró.

EN VENDA, una finca de 2 quarteres de terreny amb regadiu, bona situació.

Ronda de Prim, 78 - Mataró.

Es necessita dida

a tot estar. Informaran a Wifredo, 31 (arnisseria).

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en imillorable estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

LLEGIU

LLIBERTAT